

Boyoma

Driemaandelijks Nieuwsblad van
Kisangani vzw

België-Belgique
P.B.-P.P.
3720 Kortesse-
sem
BC1813

Okt. - nov. - dec. 2023

Afgiftekantoor : 3720 Kortesse-
sem
P209455

**Bestel nu uw wenskaarten voor de feestdagen
en uw kalender 2024 !**

Kisangani vzw, Bronstraat 31, 3722 Kortesse-
sem

<https://www.kisangani.be/>

Nr 86

COLOFON
Boyoma
3-maandelijks nieuws-
blad
nr 86 jaargang 22
okt.- nov.- dec. 2023
v.u. Hugo Gevaerts,
Bronstraat 31,
3722 Kortesseem
Kisangani vzw
Rurale Ontwikkeling in

D.R.Congo

Zetel en Kantoor:

Bronstraat 31,
3722 Kortesseem

tel. 011 37 65 80

IBAN BE92 8919 5400 6023

BIC VDSPBE91

of **IBAN BE86 7370 7019 9650**

BIC KREDBEBB

e-mail info@kisangani.be

Web: <https://www.kisangani.be/>

 vzw kisangani asbl

Foto's: Leon Kasaka, Muvatsi Paluku, portretten verkiezingskandidaten uit Knack en Wikipedia

Dit kwartaalblad wordt verzonden aan geïnteresseerden. Indien u dit blad niet meer wenst te ontvangen, laat het ons dan weten.

Wie BOYOMA per e-mail wenst te ontvangen, kan dit melden aan: info@kisangani.be Vermeld of u ook de gedrukte versie wenst.

Uw persoonlijke gegevens worden in geen geval doorgegeven of verkocht aan derden. Indien u deze gegevens wenst te verwijderen uit de bestanden van Kisangani vzw, dan kunt u dit per e-mail of per post laten weten.

Contact Antwerpen

Alain Vandelannoote
Caronstraat 102, 2660 Hoboken
tel. 03 830 51 41
e-mail antwerpen@kisangani.be

Contact Brabant

Wouter en Rina Gevaerts-Robben
Bloemstraat 47, 3211 Binkom
tel. 0478 405788
e-mail brabant@kisangani.be

Contact Limburg

Hugo en Manja Gevaerts
Bronstraat 31, 3722 Kortesseem
tel. 011 37 65 80
e-mail limburg@kisangani.be

Contact Oost-Vlaanderen

Rik en Lut De Raedt-Van Laeken
Ten Ede 82, 9620 Erwetegem
tel. 09 360 82 47
e-mail oost-vlaanderen@kisangani.be

Contact West-Vlaanderen

Magda Nollet-Vermander
Beversesteenweg 495, 8800 Roeselare
tel. 051 251901
e-mail west-vlaanderen@kisangani.be

Contact: Kisangani

Paluku Muvatsi
e-mail palukumuv@gmail.com

Contact: Kinshasa

René Ngongo
e-mail renengongo2002@yahoo.fr

Redactieraad: Roger Huisman, Magda Nollet-Vermander, Rina Robben, Manja Scheuermann.

Hellinx Printing bvba

**We wensen jullie allen
een fijn kerstfeest en een heel gelukkig nieuwjaar
Een voorspoedig 2024**

Voor Kisangani vzw wordt 2024 trouwens een heel bijzonder jaar!

Wij vieren ons 25-jarig bestaan in augustus

Doorheen heel dit feestjaar zullen we allerlei evenementen organiseren, om dit samen met jullie te vieren

We verzorgen al geruime tijd een eigen **facebookpagina**

We voorzien deze regelmatig van nieuwe informatie.

Voor diegenen die niet actief zijn op facebook, geven we maandelijks ook een **nieuwsbrief** uit, met de gebundelde facebookinformatie.

We verspreiden deze via e-mail.

Wie geïnteresseerd is om de maandelijksse nieuwsbrief te ontvangen, kan dit via de website aanvragen, of via eenvoudige mail aan info@kisangani.be

Onze **website** is vernieuwd! Bezoek hem :
<https://www.kisangani.be>

Ter herinnering : ons oude bankrekeningnummer bestaat niet meer!

Voor stortingen, denk eraan , onze rekeningnummers zijn voortaan

IBAN BE92 8919 5400 6023

BIC VDSPBE91

of

IBAN BE86 7370 7019 9650

BIC KREDBEBB

De cirkel is rond

Sinds haar oprichting een 20-tal jaar geleden, heeft onze lagere school in Masako al enkele duizenden leerlingen opgeleid, waaronder *Ngereza Babisho Papy*.

In 2010 haalde Ngereza er zijn diploma lager onderwijs. Hij was bij de tweede lichting die afstudeerde in Masako. Na zijn lagere school volgde hij middelbare studies aan het Instituut Saio in Kisangani. Hij haalde zijn staatsdiploma in 2017. Anders dan in België kan je in Congo in het secundair onderwijs de richting Algemene Pedagogie volgen. Met dit diploma mag je starten als onderwijzer in de lagere school.

Sinds 2018 geeft hij les in onze school van Masako. Zo is de cirkel rond!

In Masako volgde hij als leerling onze lessen rond duurzame landbouw en varkensteelt. Wat hij toen leerde brengt hij nu met veel enthousiasme over op zijn leerlingen!

Maar hij is ook lid van onze associatie in Masako en volgde opleidingen tot pluimveehouder, imker en landbouwer. Je kan hem zelfs zien acteren in onze toneelstukken en films!

In Masako is hij naast onderwijzer ook verantwoordelijk voor de schoolkippensstal, geeft leiding aan de arbeiders en zorgt voor de coördinatie van de productie op de site.

Wij zijn trots op zijn loopbaan, hij is een schitterend voorbeeld van hoe we met onze projecten naast bescherming van het tropisch regenwoud ook het leven van de lokale bevolking verbeteren.

Rina Robben

Een nieuw schooljaar als geen ander!

Batiamaduka ligt op 15 km van Kisangani langs de weg naar Buta.

Op 24 oktober vierden we het begin van het nieuwe schooljaar als nooit tevoren: we organiseerden een "schoolmaaltijd"!

Geen enkel schoolkind zal het snel vergeten! Ook de dagen nadien bleven de kinderen ons herinneren aan deze gezellige sfeer en bleven ze vragen wanneer het volgende feest is.

Een goede coördinatie is de sleutel tot het succes van deze activiteit: het kostte twee dagen aan voorbereiding en een indrukwekkende logistiek om ongeveer 500 mensen op tijd eten te geven: de schoolkinderen, de leerkrachten, de genodigde lokale notabelen en de leden van het oudercomité.

De openingstoespraak was kort en concentreerde zich op de volgende punten:

1° Een woord van dank van de verantwoordelijke van de site aan de sponsors die het evenement mogelijk hebben gemaakt.

2° Een woord van welkom voor de nieuwe leerlingen, in het bijzonder die van de eerste klassen en die van hogere klassen. Hen werd veel

ijver tijdens dit leerjaar toegewenst.

3° Een uiteenzetting over het project 'KISANGANI DEVELOPPEMENT' en wat we dit jaar samen met de school, de leerlingen en hun families, in de praktijk willen brengen. Hiervoor zal iedereen een steentje moeten bijdragen zodat we zoveel mogelijk voordeel halen uit de geplande vorming en de

nieuwe ervaringen. De focus zal vooral liggen op de "schoolkinderen", want zij zijn de elite van morgen, de toekomstige leiders van het land.

4° Het hoogtepunt was de aankondiging van de boodschap van de dag: "Een hongerige maag heeft geen oren". Om te slagen op school moet je goed eten, in goede gezondheid verkeren en gemotiveerd zijn om te studeren. We hopen dat ouders en opvoeders dit voorbeeld zullen volgen en dat deze maaltijd de band tussen de leerlingen, de leerkrachten en het projectteam zal versterken.

De maaltijd bestond uit rijst, bonen en varkensvlees, zoveel mogelijk afkomstig uit de eigen productie van het project.

Bedankt en tot de volgende keer

Professor Consolate Kaswera

WENSKAARTEN & KALENDER 2024

Hiernaast vindt u de folder met de afbeelding van al de wenskaarten en van de kalender.

Onze **WENSKAARTEN** zijn reproducties van werken van Congolese kunstenaars.

Wenskaarten van 17,5 x 11, 5 cm kosten **14 €** voor 8 (+ verzendingskosten). De wenskaarten worden geleverd met briefomslag.

Zoals altijd al, heeft in de nieuwe **KALENDER 2024** iedere maand een eigen blad. De kalender is in A4 formaat, tweetalig en in kleurendruk.

U kan hem kopen aan **12 €** (plus verzendingskosten).

Wij leveren zolang de voorraad strekt.

Kisangani vzw

UW BESTELLINGEN

VOOR UW
wenskaarten en kalender(s)

plaats uw bestelling telefonisch,
per e-mail
of schriftelijk bij

Kisangani vzw
Bronstraat 31
3722 Kortesseem
Tel. 011 376580
info@kisangani.be
[https://www.kisangani.be/
verkoop](https://www.kisangani.be/verkoop)

We leveren alles per post, met een overschrijvingsformulier voor de betaling.

KALENDER 12 €
(form. A4)

KERSTKAARTEN KALENDER 2024

serie H

Nieuw!

Nieuw!

serie X

serie F

serie Z

serie G

WENSKAARTEN

serie T

Nieuw !

serie E

serie I

serie L

serie C

serie A

serie B

serie K

serie P

serie O

serie V

serie Q

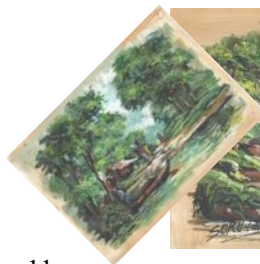
serie N

serie D

serie M

serie U-1

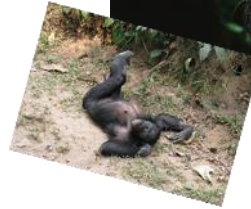

serie U-2

serie U-3

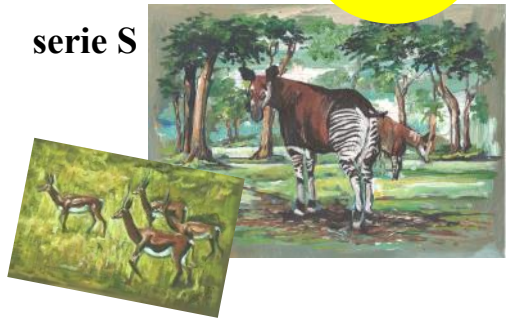
serie R

serie W

serie S

serie Y

FISCAAL ATTEST

U krijgt een fiscaal attest voor
GIFTEN vanaf € 40,00

U kunt uw **giften ook spreiden over verschillende stortingen per jaar** bv. door maandelijkse stortingen of door een doorlopende opdracht.

Voor giften gedaan in 2023 ontvangt u een fiscaal attest in de loop van de maand februari of maart 2024.

U kunt uw gift storten op de rekening van

Kisangani vzw

Kisangani vzw
Bronstraat 31
3722 Kortesse
IBAN BE92 8919 5400 6023
BIC VDSPBE91
of IBAN BE86 7370 7019 9650
BIC KREDBEBB

Gelieve bij mededeling te vermelden:

*gift van "uw naam en voornaam en het **rijksregisternummer***

Tot 3 jaar na uw laatste gift ontvangt u gratis ons tijdschrift Boyoma.

**Als VZW kunnen wij
LEGATEN en GIFTEN ontvangen.**

LEGATEN

De notaris kan u het beste inlichten hoe u ons een legaat kunt nalaten.

Verkiezingscircus in Congo kan starten

Als alles meezit, dan kiezen de Congolezen op 20 december een nieuwe president, stellen ze een nieuwe Assemblée (Kamer) samen en geven ze de provincies en de hoofdplaatsen van die provincies een nieuwe politieke samenstelling.

Daarmee komt nog geen einde aan de vierde verkiezingscyclus sinds het einde van de oorlogen begin deze eeuw. Voorjaar 2024 volgen immers de indirecte verkiezingen van de Senaat, de gouverneurs en de vicegouverneurs van de provincies. Van maart tot september 2024 zijn de burgemeesters en *chefs de secteur* aan de beurt. Sinds 2006 werden die gemeenteraadsverkiezingen telkens uitgesteld.

Nog een primeur: voor het eerst mogen Congolezen in het buitenland aan de stembusgang deelnemen, tenminste als ze wonen in Zuid-Afrika, Frankrijk, de Verenigde Staten, Canada en uiteraard België.

F.Tshisekedi (Wikipedia)

In het buitenland zijn uiteraard alle ogen gericht op de presidentsverkiezingen. Kan Félix Tshisekedi nog een mandaat binnenrijven of moet hij deze keer de fakkel doorgeven aan een van de oppositiekandidaten? In ieder geval ziet de International Crisis Group hem als de favoriet, vooral omdat de oppositie alsnog in verspreide slagorde optreedt. Nog in het voordeel van Tshisekedi: in tegenstelling tot eerdere presidentsverkiezingen wordt nu in een enige ronde beslist over de winnaar. Een relatieve meerderheid van pakweg 30 procent van de stemmen zou dan voldoende zijn om de verliezers naar huis te sturen. De president wordt verkozen voor een mandaat van vijf jaar en hij kan slechts tweemaal na elkaar het hoogste ambt bekleden.

Tshisekedi, die na de vorige (betwiste) stembusgang de invloed van zijn voorganger Joseph Kabila duidelijk wist af te zwakken, is erin geslaagd zijn aantrekkingskracht buiten Kinshasa en zijn 'thuisprovincie' Kasai te verbreden door bondgenootschappen aan te gaan met politieke coryfeeën als Vital Kamerhe (Zuid-Kivu), Jean-Pierre Bemba

(Evenaarsprovincie) en Mbusa Nyamwisi (het noorden van Noord-Kivu).

Bij de andere kandidaten springen er vier kanshebbers uit: voormalig gouverneur van Katanga Moïse Katumbi, oud-premier Augustin Mata-ta Ponyo, de onfortuinlijke 'verliezer' van 2018 Martin Fayulu, en Nobelprijswinnaar Denis Mukwege. Voor de volledigheid: bij de 25 presidentskandidaten zijn twee vrouwen, Joëlle Bile en Marie-José Ifoku. Zij komen echter niet voor op de favorietenlijst.

Moïse Katumbi (Wikipedia)

Pogingen om de populaire Katumbi uit te sluiten, zijn uiteindelijk op niets uitgedraaid. Volgens een uiteindelijk niet goedgekeurd wetsvoorstel mochten enkel kandidaten van wie beide ouders de Congolese nationaliteit hebben, meedingen naar het hoogste ambt. De vader van Katumbi was een Griekse Jood en zijn moeder was Congolese. In 2018 probeerde Katumbi aan de presidentsverkiezingen deel te nemen, maar raakte hij niet voor de vervaldag weer in Congo om zich te registreren.

Denis Mukwege, de vermaarde gynaecoloog van het Panzi-ziekenhuis in Bukavu, zou zijn gebrek aan politieke ervaring kunnen compenseren door zijn imago van integriteit. Hier moeten we meteen aan toevoegen dat Mukwege blijkbaar meer uitstraling heeft in het buitenland dan in Congo.

Denis Mukwege (Knack)

De aanloop naar de verkiezingen gebeurt in een gespannen politiek klimaat. Om maar één voorbeeld te noemen: midden juli werd het met kogels doorzeefde lichaam van voormalig minister Chérubin Okende

terugggevonden. Okende sloot zich eind vorig jaar na zijn ontslag als minister aan bij de politieke beweging 'Ensemble' van Moïse Katumbi. Wie ook verantwoordelijk mag zijn voor de moord op Okende, de aanslag heeft politieke opposanten danig afgeschrikt.

Sommige waarnemers vrezen dat de verkiezingen alsnog uitgesteld zullen worden, hoewel de kiescommissie zich sterk maakt dat de kalender wel gerespecteerd zal worden.

A.M. Ponyo (Wikipedia) M. Fayulu (Wikipedia)

Net geen 44 miljoen kiezers zijn ingeschreven in het kiesregister. Of het leeuwendeel hiervan zal opdagen, is niet zeker. De onveiligheid in het oosten van het land, in delen van de voormalige provincie Katanga en de westelijk gelegen provincie Mai Ndombe zou veel kiezers kunnen afschrikken. Door die onveiligheid konden zeker één miljoen gerechtigden zich niet registreren.

Joëlle Bile (Youtube)

Marie-José Ifoku (Wikipedia)

In Congo zijn 252 lokale en 14 buitenlandse gewapende groepen actief, voornamelijk in het oosten van het land. Dat geweld heeft tot grote vluchtelingenstromen geleid. Volgens de Verenigde Naties waren eind oktober zowat 6,9 miljoen Congolezen in eigen land op de vlucht van wie 5,6 miljoen alleen al in beide Kivu-provincies, het noordelijker gelegen Ituri en de provincie Tanganyika. Congo telt ook ruim een half miljoen vluchtelingen uit de buurlanden.

Roger Huisman

**Stand op de Agora, in de U Hasselt
Campus Diepenbeek
Maandag 27 november en 4 december 2023
van 11 tot 17 uur**

We verkopen wenskaarten, de kalender 2024
en eenvoudige geschenken.
Wie wat meer uitleg over onze projecten wil,
kan bij ons terecht.

&

**Zondag 3 december 2023 vanaf 8u30
(H)EERLIJK ONTBIJT
tvv Kisangani vzw**

**In O.-L.-Vrouwcollege 'Campus Centrum'
Zavel 19 (achter de kerk) te Zottegem**

Kaarten ontbijt volw 15 €
3 tot 12 j 7 €
te verkrijgen: Wereldwinkel Zottegem
tel. De Raedt 09/3608247

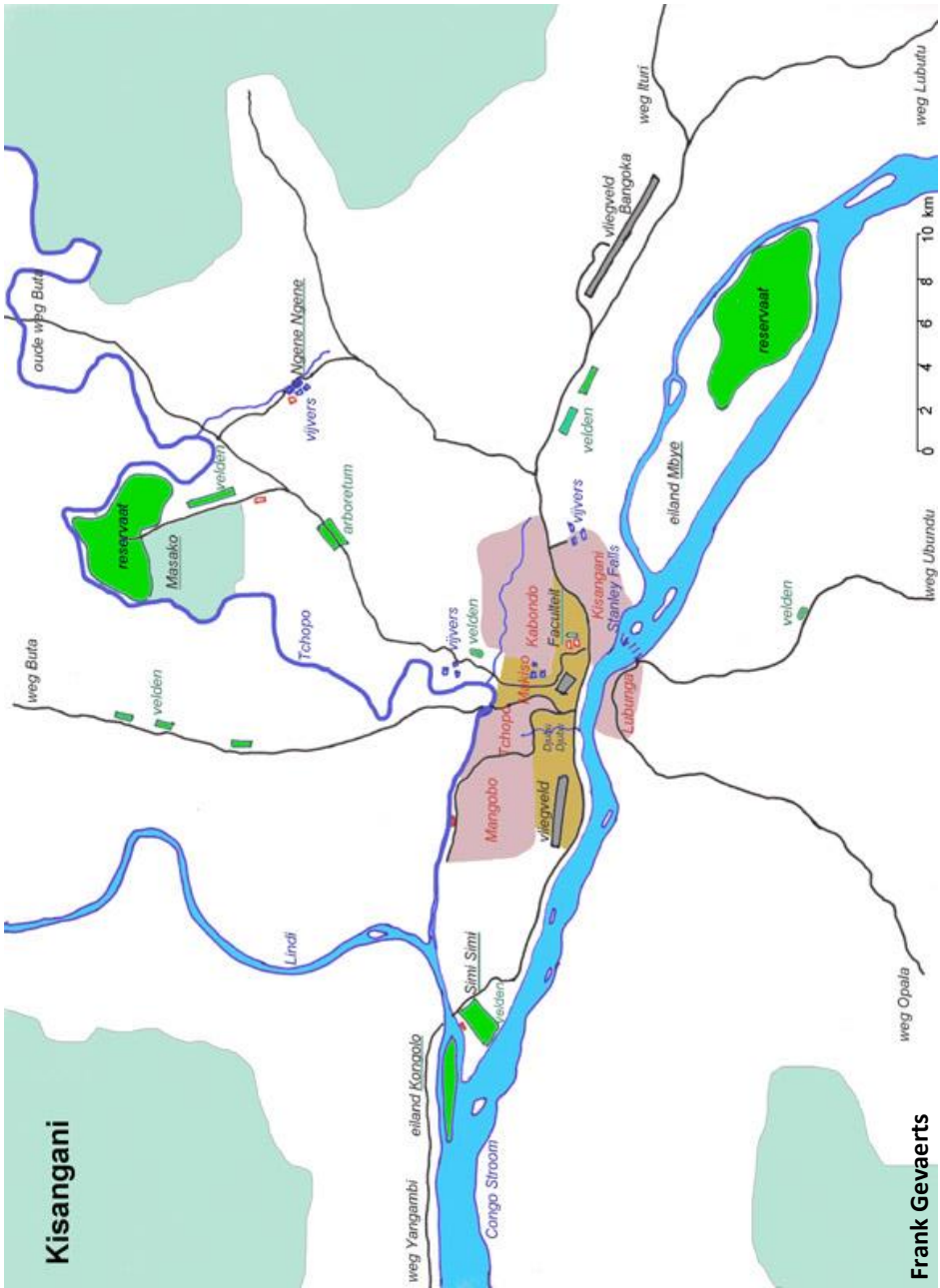
&

**Goesting in Kerst?
Zondag 10 december 2023
KERSTMARKT
Zaal Driehove, Honzebroekstraat 12, Roeselare**

Doorlopend van 10u30 tot 17u

Beeld van een universiteitsprofessor gemaakt door Liyandja Soku, bij het administratief gebouw van de universiteit van Kisangani, UNIKIS

Kisangani

Frank Gevaerts

onze projecten in Kisangani krijgen steun van

VELE SCHENKERS

Koning Boudewijnstichting

INOX SYSTEMS Gent

Fonds Albert Büskens

LEYSEN HUMANITAS

Fonds Lokumo

P. GODFROID

Stad Bilzen

Salvatoriaanse Hulpactie vzw

Gemeente Lubbeek

Stad Roeselare

Stad Zottegem

Rotary District 2140

R.C. Bilzen-Alden Biesen

R.C. Genk-Staelen

R.C. Hasselt

R.C. Katwijk-Noordwijk (NI)

R.C. Maasland-Lanklaar

R.C. Siegen-Schloss (D)

Lions Club Hasselt